

OBSAH

Předmluva	7
1. kapitola – Právo jako historický a kulturní fenomén.	9
2. kapitola – Vymezení sociologie a sociologie práva	11
2.1 Sociologie a sociologický přístup	11
2.2 Vymezení a předmět sociologie práva	13
2.2.1 Vznik sociologie práva	14
2.2.2 Místo a vymezení sociologie práva	15
2.2.3 Předmět sociologie práva	18
2.3 Sociologie práva a ostatní vědy	20
2.4 Přínos sociologie práva pro právní vědu a praxi	22
2.4.1 Přínos pro právní vědu	22
2.4.2 Přínos pro právní praxi	22
3. kapitola – Hlavní představitelé sociologie práva	24
3.1 Charles Louis de Secondat de Montesquieu (1689–1755)	24
3.2 Auguste Comte (1798–1857)	26
3.3 Karel Marx (1818–1883)	30
3.4 Bedřich Engels (1820–1895)	32
3.5 Émile Durkheim (1858–1917)	34
3.5.1 Émile Durkheim jako zakladatel empirické sociologie	39
3.6 Max Weber (1864–1920)	40
3.7 Eugen Ehrlich (1862–1922)	48
3.8 Adam Podgórecki (1925–1998)	52
3.9 Niklas Luhmann (1927–1998)	53
4. kapitola – Česká sociologie práva.	57
4.1 Tomáš Garrigue Masaryk (1850–1937)	57
4.1.1 Tomáš Garrigue Masaryk jako empirik	58
4.2 Emanuel Chalupný (1879–1958)	60
4.3 Inocenc Arnošt Bláha (1879–1960)	63
4.4 Vladimír Kubeš (1908–1988)	65
4.4.1 Právní sociologie Vladimíra Kubeše	65
5. kapitola – Vybrané směry sociologie práva.	71
5.1 Charakteristika sociologicko právních směrů	71
5.2 Teorie volného práva	71
5.3 Zájmová jurisprudence	73

5.4	Sociologická jurisprudence.....	74
5.5	Americký právní realismus.....	76
5.6	Behaviorální jurisprudence.....	79
6.	kapitola – Sociologický přístup k právu.....	81
6.1	Právo jako oblast sociálního života.....	81
6.2	Obsahové modely práva.....	82
6.3	Sociologická vymezení práva.....	84
6.3.1	Právo jako faktický právní život.....	84
6.3.2	Právo jako řádový činitel.....	85
6.3.3	Právo jako nástroj sociální kontroly.....	86
6.3.4	Právo jako donucovací řád.....	87
6.3.5	Právo jako nástroj moci.....	88
6.3.6	Právo jako psychický činitel sociálního života.....	88
6.4	Konceptualizace práva.....	89
7.	kapitola – Sociokulturní systém a právo.....	92
7.1	Právo jako prvek kultury.....	92
7.2	Dominantní kultura, sociální subkultury a kontrakultury.....	99
7.3	Sociokulturní systém a jeho změny.....	103
7.4	Enkulturační a akulturační sociokulturního systému.....	107
7.4.1	Základní činitelé enkulturační.....	111
7.4.2	Stadia právní socializace.....	113
7.4.3	Proces akulturační.....	115
7.5	Globalizace, amerikanizace a evropeizace.....	117
7.5.1	Proces globalizace.....	117
7.5.2	Proces evropeizace.....	122
7.6	Sociální chování a sociální jednání.....	125
7.7	Sociální jednání a sociální hodnoty.....	129
7.7.1	Pojem hodnoty.....	129
7.7.2	Dynamika hodnot.....	131
7.7.3	Hodnotový žebříček.....	133
7.7.4	Hodnotové orientace.....	136
7.8	Institucionalizace sociálního chování.....	138
7.9	Ritualizace sociálního chování a proces institucionalizace.....	143
7.10	Normativní řád sociokulturního systému.....	147
7.10.1	Normativní řád a vymezení sociální normy.....	147
7.10.2	Sankce jako znak sociální normy.....	149
7.10.3	Systém sociálních norem.....	152

7.10.4	Normatívni očakávaní a sociální role	154
7.11	Právo a neprávní normatívni systémy	157
7.11.1	Morální normy	158
7.11.2	Zvykové normy	160
7.11.3	Náboženské normy	160
7.11.4	Právní normy	161
7.12	Sociální jednaní a sociální inštitúcie	164
7.13	Nezamýšlené dôsledky sociálního jednaní	169
8.	kapitola – Deviacie a normalita v postmoderní dobe	173
8.1	Problematika sociální deviacie	173
8.2	Sociální deviacie	174
8.3	Normalita	176
8.4	Některé problémy normality	179
8.5	Základní přehled teorií deviacie	181
8.6	Sociální kontrola	191
8.6.1	Socializace – univerzální prostředek sociální kontroly	192
8.6.2	Systémy sociální kontroly	194
8.6.3	Koncepty sociální kontroly a práva jako nástroje sociální kontroly	195
8.6.4	Některé současné tendence sociální kontroly	199
8.7	Sociální anomie	202
8.8	Postmoderní doba a proměny sociální struktury	205
9.	kapitola – Právo a sociální realita	211
9.1	Možnosti ameze práva	211
9.2	Efektivnost práva	215
9.3	Právní vědomí, pojem a struktura	222
9.4	Znalost práva	224
9.5	Mínění o právu	228
9.5.1	Hodnotící pohled na právo	229
9.5.2	Postoje k právu	231
9.5.3	Škála právních postojů	234
9.6	Diferenciace právního vědomí	237
9.7	Právní komunikace	240
9.8	Právo, právní vědomí, právní chování	248
9.9	Deskripce právního chování	251
9.10	Analýza právního chování	253
9.11	Funkce práva	258

10. kapitola – Základy sociologicko-právního výzkumu.	264
10.1 Vymezení sociologického výzkumu.	264
10.2 Teoretická a empirická rovina sociologického poznání	268
10.3 Metody a procedury sociologického výzkumu	270
10.3.1 Procedury sociologického výzkumu	272
10.4 Techniky sociologického výzkumu	275
10.5 Problematika měření v sociologii.	283
10.6 Fáze sociologického výzkumu	285
Resume	293
Literatura	295
O autorech	302
Jmenný rejstřík	303
Věcný rejstřík.	307